Leto III. V Celji, dné 25. januvarja l. 1893. Štev. 3.

DOMOVINA

Izhaja 5., 15. in 25. dan vsakega meseca. — **Dopisi** naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — **Rokopisi** se ne vračajo. — **Za inserate** se plačuje vsakokrat po 10 kr. od garmond-vrste. **Velja** za celo leto 2 gld., za pol leta 1 gld. za četrt leta 50 kr. **Naročnina** naj se pošilja: **Upravništvo „Domovine“ v Celji**

Naše razmere.

Celje, januvarja 1893.

Slovenci smo mirne in potrpežljive duše. Mnogo in mnogo let gledamo in trpimo mirno, da se nam kratijo in jemljejo naše najsvetejše pravice, trpimo, da se sramoti in zaničuje naš jezik, da se mu zapira pot v urade in šole, da se prezira Slovenec pri nameščenji v javne in privatne službe in da sedijo in uradujejo v javnih uradih ljudje, ki ne razumejo samo niti besedice slovenski, ampak so tudi najstrastnejši nasprotniki in sovražniki našega naroda. Trpimo pa tudi, da se na naših domačih tleh, v sredini naroda, v naših nekdaj popolnoma slovenskih mestih in trgih, vzgaja in širi nam sovražen duh, ki ima zloben namen, naša mesta ponemčiti in Slovence popolnoma uničiti, trpimo, da naši meščani in tržani, ki so razun par uradnikov in k nam privandranih nemških židov, večinoma sinovi slovenskega naroda, — podučujejo in vzgajajo svoje otroke le v blagi nemščini, ter jim tako prezirajo in zanemarjajo svoj materni jezik in ... še v prvi mladosti ljubezen do svojega naroda. Žalibože, da še dandanes najdemo po naših mestih in trgih mnogo slovenskih rodbin, ki svoje otroke le nemški učijo, mnogo očetov in mater, ki znajo komaj par nemških besed, a njih otroci ne besedice slovenski. Ni čudno torej, da se nahajajo dandanes med nekdaj celo slovenskimi rodbinami, kar še jasno pričajo njih imena, naši največi nasprotniki in sovražniki, odpadniki in izdajice svojega naroda, pravi „janičarji“, ki so zapisali na svoj prapor sramotno si geslo: „Smrt Slovencem!“, — ki so iz slovenskih mest in trgov napravili si „nemške“ trdnjave v obrambo in varstvo v nevarnčini se nahajajočega nemštva proti „slovenskemu nasilstvu“, — ki so začeli v svoji perfidnosti in slepem sovraštvu do vsega, kar je slovensko, neusmiljeno napadati in žaliti nas mirne Slovence in trositi ogenj in strup med svoj lastni narod.

Vse to trpeli smo Slovenci doslej z občudovito potrpežljivostjo in tolažili smo se, češ, da bode vendar enkrat tudi nam prisijalo prijaznejše solnce, da bode tudi pri nas slednjič zmagala pravica. A motili smo se bridko! Naš glas bil je dosedaj glas vpijočega v puščavi. Kar smo dosegli doslej, je prav malo, skoraj prav nič; pravice, ki so nam po postavi zajamčene, nahajajo se za nas Slovence le na papirju, v resnici pa je naš narod najbolj zaničevan in najbolj tlačen med vsemi avstrijskimi narodi.

Kakor pa ima vsaka reč svoj konec, tako je tudi z našo potrpežljivostjo pri kraju, ktera je nam Slovencem doslej le škodovala in vsak pametno misleči mora razvideti, da bomo naše pravice dosegli le z **odločnim, vstrajnim in neustrašljivim delovanjem v trdni zvezi z našimi slovanskimi brati**, kajti le v slogi in edinosti je moč. Ne zanašujmo se na tujo pomoč, na nemško prijateljstvo, čuvajmo se pogubljivih volkov v ovčji obleki, pomagajmo si sami — in Bog nam bode pomagal, ne bratimo se z našimi sovražniki, kajti gorje tišti, kjer se mačke in miši bratijo. Pokažimo svetu, da **živi v Avstriji v ogromni večini narod slovanski, ki je vsaki čas pripravljen, dati življenje za svojega ljubljenega vladarja, za svojo preljubo domovino, ki je pa tudi pripravljen dati in žrtvovati vse za svoje narodne pravice.**

Z veseljem pa opažamo, da se je začel naš narod v zadnjem času živahno gibati in se zavedati svoje narodnosti, da se je začel odločno potezati za svoje pravice in da nikakor ni voljen dalje biti Slovenec hlapec na svoji lastni zemlji. Posebno pa nas veseli, da so se po naših mestih in trgih, kjer še navadno povsod nemškutarji nosijo zvonec, Slovenci odločno v bran postavili nesramnemu nasilstvu in odlok ministerstva, vsled kterega morata mestni magistrat Celjski in Celovški slovenske vloge reševati v slovenskem jeziku, napravil je sicer pri naših nasprotnikih veliko žalosti in jeze, a nam pa pokazal pot, po kteri nam je hoditi tudi drugod, ako hočemo pridobiti našemu jeziku v uradih popolno jednakopravnost. Naši sodnijski in politični uradi pošiljajo slovenskim strankam večinoma nemške dopise in ako storijo to v slovenskem jeziku, zgodi se to v celo pokvarjeni slovenščini, da se nam pač ni treba čuditi, ako naši kmetje tega jezika ne razumejo. Proti takemu postopanju moramo protestovati in zahtevati moramo od naših oblastev, da bodo nasproti slovenskim strankam posluževali se ne le slovenskega jezika, ampak da bodo tudi pravilno slovenski govorili in pisali. Kdor dobi nemški dopis v roke in ga ne razume, pošlje ga naj dotičnemu uradu nemudoma nazaj, s prošnjo, da naj mu pošlje slovenski prepis, ker nemščine ne razume, ako se mu pa ne bode

LISTEK.

Slovani — nekdaj.*)

Pred tisoč leti bilo je mnogo več slovanske zemlje v Evropi, kakor je je zdaj. Na severu je tekla meja ob reki Labi (Elbe) in njenem levem pritoku Zali (Saale). Sedanji večji del Pruskega ali Prajzovskega bil je torej popolnoma slovansk; ravno tako tudi celo sedanje kraljestvo Saksonsko. Od reke Zale je šla meja proti jugu ob češkib gorah, ravno tam, kjer je zdaj meja med Bavarskim in Češkim, in pa do reke Dunava. Razvidno je iz tega, da je na sedanjem Češkem, Moravskem in Šleskem bival jedino le slovanski narod. Gornje in Spodnje Avstrijsko, celo Štajersko, Koroško in Primorsko je imelo slovansko prebivalstvo. Umeva se samo po sebi, da Kranjsko ravno tako. To so bile meje na zahodni strani. Vsa zemlja proti vzhodu ali jutru je bila slovanska, razven ogrske nižine, kjer so se naselili krvoločni Obri, katere slovenske pravljice imenujejo Pesoglavce ali Pesjanarje. Ko so Obri izginili, prišli so v njihove kraje Ogri ali Madjari.

V sredino Evrope je segala slovanska meja, in vender kako silno se je do danes skrčila proti vzhodu! Kaj je temu krivo?

Danes hočem povedati nekaj o takozvanih polabskih Slovanih, ki so stanovali v sedanjem Prajzovskem in Saksonskem.

Prvi in najveljavniši pripomoček ponemčevanju ali ponemčevanja bil je meč. Nemški kralj Henrik I., ki je vladal od 919—936. leta, bil je velik in nevaren sovražnik polabskim Slovanom. Takrat so pribrumeli divji Madjari na svojih bitrih konjih čez nemške meje ter požigali in ropali, kar so le dosegli. Henrik sklene ž njimi mir na devet let ter jim obeča za to državo danj, t. j. plačilo v denarji in živedu. V tem času pa se je pripravljal na boj; kajti predobro je vedel, da bodo Madjari gotovo zopet pridrli, ko bode preteklo tistih mirnih devet let in bo ustavil plačilo. Vadil je svoje vojske v jahanju in zidal trdnjave na meji proti Madjarom in Slovanom. Mesto Merzeburg, ki je stalo na meji proti Slovanom, je znova še močneje utrdil in v njegovi okolici naselil tatove, razbojnike in druge nič vredne, a predrzne ljudi. Ostro jim je prepovedal, da Nemcev v mestu Merzeburgu ne smejo napadati, pač pa pri Slovanih naj ropajo in morijo, kadar in kakor se jim poljubi. Ko je svoje vojske že nekoliko privadil, napadel je slovansko mesto Jano ter ga popolnoma razdjal; moške je do zadnjega pobil, ženske in otroke pa je prodal v sužnost in sicer ne po nemških deželah, marveč prodal jih je Madjarom, kjer se jim je godilo hujše in strašneje, kakor v kateri drugi sužnosti. Tako je bilo že takrat sovraštvo Nemcev do Slovanov!

V tistih mejnih krajinah proti Slovanom sta bila nastavljena dva mejna grofa Thiemar in Bernhard. Njuna naloga je bila, da sta odbijala napade Slovanov, še bolje pa, da sta pridobivala z ognjem in mečem, kolikor največ slovanske zemlje. Nesloga med Slovani je bila kriva, da sta si podjarmila v kratkem času vse Slovane od reke Labe do Odave.

V največji svoji nesreči prijela je pa Slovane divja razkačenost in obupnost. Neznanska množica jih je privrela k mestu Lenčinu, da se vojskujejo za zlato svobodo. Zaman je bila njihova pogumnost; podlegli so nemškim vojskom, ki so bili vajeni in izurjeni v bojevanju. Tedanji pisatelji pravijo, da je v tej bitvi palo nad stotisoč slovanskih mož, ki so se borili, kakor razjarjeni levi za milo domovino. Ta grozna bitva bila je smrtni udarec polabskim Slovanom. Mogoče bi še bilo, da bi se otresli nemškega jarma, a že takrat se je pokazalo slovansko prokletstvo; sloge, edinosti jim je manjkalo. Branili so se v malih trumah, vsak okraj zase, ko so jih Nemci vselej z vso močjo prijemali.

Nekoliko let pozneje poskusili so polabski Slovani še jedenkrat, da bi si rešili zlato svobodo in ljubljeno domovino. Nemški grof Geron povabil je namreč trideset najveljavniših slovanskih poglavarjev, da se prijateljsko pogovorijo, kako bi bilo najbolje, da se med Nemci in Slovani neha krvoločni boj in se na mesto njega sklene mir in sprava. Slovanski poglavarji so verjeli Judeže

*) Germanstvo, spisal I. Vrhovec izdala Slovenska Matica 1879

ustreglo, naj se poda h kakemu slovenskemu odvetniku in se pritoži, ako treba, do najviše instance. —

Tudi našim zagrizenim nemčurjem, ki so po mestih in trgih večinoma obrtniki, lahko stopimo **na vrat**, ako **se odvrnemo od njih in jih ne podpiramo**, ako ne **zahajamo v nemčurske gostilne, ako ne** kupujemo in **ne naročujemo nič** pri **trgovcih** in rokodelcih in videli bodete, **kako** hitro bodo ti odpadniki svojo barvo izpremenili. **Mi imamo povsod slovenske obrtnike**, držimo **se** torej **gesla**: „**Svoj k svojim!**“

Ako se je nam torej od neke strani napovedal boj, mi ga vsprejmemo, z močnim a častnim orožjem, bojevali **se** bomo neustrašljivo **in** neumorno za **naše** narodne pravice **s** trdnim **prepričanjem, da slednjič mora zmagati pravica.** Ne udajmo se torej bratje Slovani! V **slogi in** edinosti je moč! —

Celjske novice.

(**Gledišni vlak štajerskih Slovencev**) pripeljal je v lepo z zastavami in grbi mesta Celja in Teharjev okrašenih vozovih nad 400 udeležencev v Ljubljano. Žal, da smo danes pri sklepu lista in ne moremo natanjko opisati vožnje in sprejema od bratov onkraj Save. Storili bodemo to prihodnjič. Za danes le toliko. — Točno ob 2. uri 20 m. popoludne zasedlo je nad 300 oseb vlak na kolodvoru celjskem. Na postajah Laški trg, Zidanimost, Hrastnik, Trbovlje, Zagorje in Litija prisedlo je še do sto oseb. Prvi oficijelni pozdrav je bil v Litiji. Govoril je g. nadučitelj šmartinski, Bartl, izražujoč neizmerno veselje o prihodu toliko bratov od bistre Savinje. G. dr. J. Sernec zahvaljeval se mu je v toplih besedah za mili sprejem. Gospice pa so odičile potujoče s šopki. Če nam je srce igralo veselja, ko smo se vozili mimo posameznih postaj, veselo pozdravljani, umevno je, da je vskipelo, ko smo prišli na ljubljansko postajo, ugledavši na tisoče zbranega ljudstva, ki je klicalo „živio! dobro došli!“ v pozdrav. Ko se je burnost malo polegla spregovoril je g. dr. vit. Bleiweis v imenu ljubljanskega občinstva in narodnih društev tople in primerne besede bratom onkraj Save, povdarjajoč, kako veselo iznenadeni so nad toliko obilico prišlecev, katerim bije srce za vse lepo. Odgovoril mu je vlč. gosp. vikar dr. Anton Medved in rekel med drugim: „Tukaj prihajamo zastopniki nad pol milijona Slovencev zelene Štajerske. Zastopani so vsi stanovi brez razlike, kar je dokaz, da smo edini; pa zakaj bi tudi ne bili, saj se vsi borimo pod jednim praporom Bog in narod!“ Na to se je vršil vhod v mesto. Z godbo na čelu med vedno ponavljajočimi „živio-klici“ šli smo v mesto. Ob pol 8. uri zbrali smo se v tempeljnu muz, tu občudovali krasno stavbo, delo slovanske umetnosti in čakali burnega srca začetka napovedane spevoigre. Pred začetkom je prednašal g. Ig. Borštnik, z umetniško dovršenim povdarkom prolog, kojega je bil na čast štajerskim Slovencem zložil g. Fran Gestrin. Na to pa se je dvignila zavesa in nakrat bili smo v duhu prestavljeni v zgodovinsko pomenljivi kraj Teharje. O igri sami nam danes ni moč govoriti, ker utis, ki smo ga dobili, ne da se izraziti v par vrsticah in bodemo tudi to prihodnjič opisali. V presledku igre so obsipale Štajerce dame iz lož s šopki in tako dokazale svojo radost nad prihodom. Po predstavi zbrali smo se na mnogih krajih, čakavši odhoda. Glavni tabor bil je v hotelu „mesto Dunaj“. Tukaj vršile so se razne napitnice, katerih so se vdeleževali gg.: dr. Ivan Tavčar, dr. Josip Sernec, Ivan Hribar, dr. Anton Medved, dr. Karol Triller, dr. Ivan Dečko, dr. A. Piro, Vekoslav Legat, dr. Fran Rosina, vsi povdarjajoč kulturni napredek Slovencev. — Mili bratje! ni nam moč se Vam dostojno zahvaliti za ljubavi in bratskem sprejemu. A bodite prepričani, da vsakemu vdeležencu ostane ta dan v trajnem spominu. Odševljeni, okrepčani, poprijeli bodemo na novo za delo, spominjajoč se Vas, da ste za nami, da ste pripravljeni pri vsaki priliki podati nam bratsko svojo roko. To nas oživlja, to dela pogumne. Dasitudi Vam še sedaj ne moremo vrniti Vaše prijaznosti v taki meri, kakor bi radi, upamo, da bode prišel tudi za to še čas. V naših srcih ostal bode hvaležen spomin, ki Vam na naj bode vsaj v mali meri za zadostilo.

(**Občno slovensko obrtno društvo**,) ki bode imelo svoj **sedež** v Celji, dobilo je potrjenje vis. ministerstva. Ustanovni občni zbor za Celje skliče se v kratkem, kar bodemo naznanili po posebnih vabilih. — Kako je speklo to društvo naše nasprotnike, kažejo s konfuzno pisavo v nekaterih nemških listih, ki so naravnost zahtevali, da se ima nemškutarstvu na ljubo to društvo odbiti. Sedaj pa je javkanje, da „Nemci“ na Spodnjem Štajerskem nimajo nikdar prav in vis. ministerstvo je nepostušnih ušes za njih želje. So pač razvajeni ti nemškutarji. — Vsaka reč en čas trpi, trpil je Bošnjak, ko je Turka zibal in tako trdimo tudi mi, da se bode pokazalo, je li res Celje nemško mesto in so li res Slovenci v Celji samo jetniki, vojaki, dijaki, hlapci in dekle.

(**Društvo slovenskih zasebnih uradnikov**) s sedežem v Celju še tudi naše celjske „nemške purmane“ vznemirja. No, naj jih! Mi upamo, da bo to društvo začelo lehko kmalo poslovati. Z ozirom na novi zakon o pomočnih blagajnah od 16. julija 1892, razglašen koncem l. l. v št. 202 drž. zak., so se društvena pravila tako prenaredila, da bo to društvo *vknjižena ali registrovana pomočna blagajna* v zmislu tega zakona. To je zaradi tega važno, ker društvenikom tega društva *ni treba biti zavarovanim pri bolniških blagajnah*. Oblastva imajo ukaz, da naj osnovanje takih pomočnih blagajn pospešujejo; zarad tega je gotovo, da ministerstvo ne bo, posebno pa našim nemškim Celjanom na ljubo ne, delalo nobenih ovir. Tako bo menda „društvo slovenskih zasebnih uradnikov“ v Celju, *prva* pomočna blagajna v Avstriji, katero bode ministerstvo po tem novem zakonu registrovalo ali vknjižilo.

(**Vabilo**) na Sokolovo maskarado „Celjskega Sokola“ dne 5. februvarja 1893 ob 7. uri zvečer v prostorih celjske čitalnice. — Na maskarado naj se blagovoli priti maskirano ali kostumirano, vsak drugi — izvzemši garde dame in člane v društveni opravi — plača globe 50 kr. Vstopnina za člane „Celjskega Sokola“ je 50 kr. za osebo, za nečlane 1 gld.; za obitelj do treh oseb 2 gld. Vstopnice se dobivajo v prodajalnici gosp. Drag. Hribarja in dne 5. februvarja zvečer pri blagajnici. Odbor.

(**Občni zbor**) kopališke reg. zadruge „Diana“ v Celji, vršil se je dne 18. januvarja t. l. Iz poročila povzamemo: Aktiva znaša 3473 gld. 74½ kr. Pasiva pa 3415 gld. Čisti dobiček je 58 gld. 74½ kr. Po odborovem sklepu ima se čisti dobiček prepisati na račun prihodnjega leta, čemur občni zbor pritrdi. Izreče se zahvala in priznanje zadružniku g. J. Zupancu za izvrstno vodstvo stavbe, kar se ima zabeležiti v zapisnik. Isto tako izreče se zahvala načelstvu za trud pri vrejevanju zadružnih zadev. Sklene se, da se prihodnje leto odpre kopališče slovesno. — Če pomislimo, da je bilo to prvo leto kopališke zadruge, smemo biti s financijelnim vspehom zadovoljni in to tem bolj, ker je ravno v pretečenem letu bila za kopanje tako neugodna doba, kakor še v desetletji ne. Upati je, da prihodnje leto še vse drugače vspeva, ker je sedaj v resnici najprimernejše kopališče v Celji.

(**Gostilna „Stadt Graz“**,) katera je bila po smrti g. F. Kammerer-ja zaprta, otvorila se je zopet dne 21. januvarja t. l.

(**Čudne razmere na celjskem gimnaziju.**) Živo nam je še v spominu, kako strogo je malo pred par leti ravnateljstvo našega gimnazija postopati proti slovenskim dijakom. Nekteri so govorili, da se jim je krivica godila. Istemu ravnateljstvu bi bilo želeti, da bi tudi med nemškimi profesorji skrbelo za tako vzorno disciplino. Te discipline pa ni. Kajti ni ravno lepo slišati, če se mora profesor proti svojemu tovarišu pred kazenskim sodnikom zagovarjati. Tako namreč se je zgodilo te dni znanemu kulturonoscu in prijatelju Slovencev *Mihlu Knitlnu*, ki je bil zavoljo prestopka proti varnosti časti, storjenega s tem, da je na očitnem kraju in tako rekoč pred učenci razžalil svojega nemškega tovariša, obsojen v *dvajset gold.* globe. — Prašamo le, kaj bi se zgodilo o takem slučaji profesorju-Slovencu?

(**Občina celjske okolice**) naročila je v tiskarni g. D. Hribarja v Celju jako prilične zapisnike zastran pridobitve družinskih knjižic. Ker so občine primorane, da oskrbijo tujim poslom družinske knjižice, bodo taki zapisniki posebno večim občinam jako dobro došli ter je želeti, da sežejo hitro po njih, ker se jim s temi mnogo olajša uradovanje.

Spodnje-štajerske novice.

(**Imenovanje.**) G. J. pl. *Fladung*, c. kr. okrajni sodnik v Mariboru, je imenovan c. kr. deželne sodnije svetnikom v Celji.

(**Teharske podružnice**) sv. Cirila in Metoda prvi občni zbor, vršil se bode v nedeljo dne 29. februarja t. l. Pri tej priliki govoril bode slavnostni govor o pomenu in namenu družbe, teharski rojak g. dr. Fran Štor iz Ljubljane.

(**Okrajnega zastopa šoštanjskega**) načelnik g. Iv. *Vošnjak*, je potrjen od cesarja, istotako njegov namestnik g. Fr. *Skubic*.

(**Mitnice.**) Vsled drž. postave so o novem letu prenehale mitnice pri mostih na državnih cestah, ne pa mitnice sploh, kolikor jih je po tistih cestah. Le-teh se je celo več nastavilo. Ne znamo, je-li bilo tako namenjeno od strani tistih poslancev, ki so bili za to, da se odpravijo mitnice.

(**Nova vinoreja v Pišecah in Sromljah.**) O vspehih vinoreje z amerikanskimi trtami poroča g. stotnik Hübschmann v Pišecah, ki se sam ondi najbolje s tem peča, prav ugodno v poročilih avstrijskega „vinorejskega društva“, katero vodi v prvi vrsti znani strokovnjak g. Goethe. G. Hübschmann poroča, da so imeli nekateri vinogradniki v teh krajih po 1, 4, 7 in 15 hektolitrov vina, vitez Thierry v Sromljah (biva po navadi na Reki) pa celo 30 hektolitrov. Z „riparia“ so imeli najboljše vspehe v dobro rigolanem svetu; v malo prekopanem pa ne. Toži pa g. stotnik, da je revščina velika v teh krajih med vinogradniki in kmeti, da radi tega veliko storiti ne morejo. Ob enem se je izjavil zoper gojitev amerikških trt, katere se ne cepijo; cepiti jih je na vsak način treba, naj se to zgodi po zimi ali po leti. Škropljenje z galico in apnom se je tudi v teh krajih čudovito dobro obneslo.

(**Iz Laškega trga**) se nam poroča, da je g. okr. sodnik Khern na Silvestrov večer zopet skazoval svoj govorniški talent, ki bi bil lehko jednak onemu Cicera ali Demostena, če bi mu ne manjkalo, kar hkrati besedi in bi ne obtičal tako, da niti v kozarci ne najde onega, kar bi rad povedal. — Da gospod sodnik v gostilni zabava svoje somišljenike je prav, a prav in lepo pa ni, da udriha po Slovencih, ki mu nič žalega storili niso in s tem gotovo ne služi ugledu svojega stanu, kakor tudi sebi ne.

(**Brežka čitalnica**) je imela v nedeljo, 22. t. m. večjo plesno zabavo; drugo priredi v petek 3. februvarja.

---

vim besedam nemškega grofa ter so prišli na dogovor. Ko so bili vsi zbrani, dá grof Geron znamenje in dosedaj skriti nemški vojaki vsujejo se na slovanske poglavarje z golimi meči in vse pomorijo. Takšen mir so že takrat hoteli Nemci imeti! Ta grozna novica preletela je bliskoma po vseh slovanskih pokrajinah, kakor divja burja. V svoji srčni bolečini prijel je slednji slovanski mož za bridki meč. Ognjena navdušenost in divja razkačenost je bila med Slovani tolika, da se grozoviti Geron ni mogel več ubraniti tej sili. Prosil je Henrikovega naslednika, Otona I., pomoči. Videti je bilo, kakor bi hotela sreča Slovanom z nova prisijati; kajti ravno v istem času so Nemce napadli tudi Madjari. Toda kralj Oton I. je najprej s svojimi vajenimi vojaki napadel in potolkel madjarske trume, potem pa se obrnil proti Slovanom, ki so se po svoji stari navadi razdelili na več oddelkov. In ravno ta needinost bila je nesreča in poguba za Slovane. Oton I. je premagal in pobil oddelek za oddelkom in pokoril je Slovane z ognjem in mečem. V potokih je tekla slovanska kri za svobodo zlato in milo domovino. In s tem je zatonilo solnce sreče Slovanom na sedanjem Prajzovskem. Nemški jarem jih je tlačil in neusmiljen nemški meč je krčil od leta do leta njihovo število. Kjer se je nekdaj razlegala slovanska beseda, kjer so stale nekdaj mogočne slovanske pokrajine, tam je sdaj jedro nemške države. Tako deluje nemški meč, kjer vlada prokleta slovanska nesloga?

(**V Ljutomeru**) je umrl ... tartvoudom, ondotni nadučitelj Jos. Horvat, ki je tukaj 14 let vodil s prav dobrim vspehom deško in dekliško šolo.

(**V Trbovljah**) išče se do 15. febr. za letno plačo 500 gold. občinski tajnik slovenščine in nemščine zmožen.

(**Zmrznil je**) v noči od 17. do 18. t. m. v sosedni občini cvetkovski, župniji sv. Lenart, mlad mož, kakor se sodi okoli 26 let star. Umrli je tujec in se dosedaj ni zvedelo, kdo da je.

(**Društvo „Kmetovalec“ v Gotovljah**) ima v nedeljo dne 29. prosinca t. l. ob polu 4. uri popoldne v prostorih g. Iv. Hausenbichlerja v Žalci svoj X. občni zbor. Vspored: 1. Pozdrav. 2. Govor o živinoreji, govori g. dež. in okr. živinozdravnik M. Jelovšek. 3. Vpisovanje novih udov in vplačevanje društvenine. 4. Slučajni nasveti. Po zborovanji prosto razveseljevanje, petje in deklamacije. K obilni vdeležbi vabi najprijaznejše odbor.

(**Sadjarsko društvo v Mozirji**) ima svoj občni zbor na dan sv. Blaža po sv. maši, t. j. 3. februvarja s sledečim vsporedom: 1. Pozdrav načelnika. 2. Poročilo blagajnika. 3. Proračun za leto 1893. 4. Dogovor o letošnjem delovanji. 5. Poročilo načelnika o preteklem šestletnem delovanji in važnosti občinskih sadjarskih društev. 6. Posamezni nasveti. Vabijo se vsi častiti udje in prijatelji sadjarstva k obilej udeležbi. Odbor.

(**Podčastniki c. kr. dragonskega polka Nikolaja I.**) priredé dne 26. t. m. venček v prostorih g. Frasa v Strassu na Štajerskem. Veseli nas posebno, da so nam vrli podčastniki 2. in 6. eskadrona poslali vabilo, tiskano v lepi slovenščini.

(**Bralno društvo pri sv. Jurji ob Ščavnici**) ima v nedeljo dne 29. jan. t. l. svoj občni zbor.

(**Iz Blance pri Sevnici**) Dopisnika iz Blance v Vašem cenjenem listu, št. 1. t. l., prav toplo zahvalim, da je to prepotrebno stvar sprožil, namreč, da bi južna železnica napravila na Blanci postojanko. Reči se mora gotovo, da ne samo za Blanco in okolico, bi bila ta naprava v veliko zadovoljnost, ampak resnično tudi mnogim vasem svetodušske in studeniške župnije. Povdarjati je, da bi se Svetodušćanom s tem še posebno ustreglo. Ako hoče od tu kam človek potovati, mora po dve in pol ure peš hoditi; isto velja ako se vozi, ker so tukajšnji poti jako slabi, posebno še, kadar je deževno vreme, predeno pride do železnične postaje. Od tu do Blance bi se pa potem, ako bi se to vresničilo, potrebovalo le jedno pičlo uro. Ljudje od tukaj pa večkrat popotujejo po železnici, najbolje mladi ljudje, ki si gredo po svetu službe iskat, pa tudi v rudokope. Mislimo pa, da tudi promet bi se izdatno povekšal. Naj bi torej dotične občine kmalo prošnjo vložile pri vodstvu južne železnice, ter se odločno potegnile za to postojanko. Mi se jim prav radi pridružimo, ako bi kaj od nas trebali, n. pr. podpisov ali kaj druzega.

(**Narodno veselico**) priredi „Velikonedeljski pevski zbor“ v Vel. Nedelji v nedeljo dne 8. svečana 1893. leta v gostilni g. Ivana Goričana.

(**Vabilo**) na besedo, katero priredi podružnica sv. Cirila in Metoda za Šmarje in Slatino s sodelovanjem „šmarijske čitalnice“ v nedeljo dné 29. prosinca 1893 v prostorih g. Drag. Jagodiča. Svira šmarijska godba. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina: za osebo 50 kr., za obitelj 1 gld., za prosto ljudstvo od osebe 20 kr. — Nadplačila se hvaležno sprejemajo, ker je čisti dohodek namenjen družbi sv. Cirila in Metoda.

(**Pevsko društvo v Braslovčah**) se snuje. Pravila predložila se bodo prihodnji teden v potrjenje. — Tako je prav! Le na noge dragi bratje, da pokažemo povsod in vsi da je Spodnji Štajer naš!

(**Radislavci**) Naš rojak blag. gosp. Anton Gregorič, tajnik okr. posojilnice v Ptuju blagovolil je poslati občinskim uradom župnije Malonedeljske „dr. Dečkov: Obč. red“, za kar mu bodi v imenu vseh županov priserčna hvala!

(**V Rušah pri Mariboru**) se posvetujejo o ustanovitvi posojilnice.

(**Iz Brežic**) se nam poroča, da se je ledovje ustavilo na Savi in se je bati preplavljenja ob desnem bregu Save. Broda pri Krški vasi in Čatežu sta pokvarjena, tako, da je vsako občevanje s Kranjci pretrgano. Tako hude zime ni bilo več kakor 30 let.

(**Rajhenburški brod**) na Savi se je bil vsled ledovja deloma odtrgal; zaneslo ga je bilo precej daleč po Savi. Prevažanje na tem brodu še dolgo ne bode mogoče, ako silna zima ne bode odnehala.

(**Šmarijska občina**) še vedno samo nemške dopise dobiva od c. kr. okr. glavarstva v Celji.

(**Ledeni naval po Savi**) je bil 18. t. m. Velik splav se je drvil menda od premogokopov ob srednji Savi proti Zidanemu mostu in dalje proti Krškemu in Brežicam. V Sevnici in v Krškem sta bila mostova v nevarnosti; škripala sta še jako. V Krškem je bil tačas prehod čez most prepovedan. Okoli mostu so tu ob bregu nakopičene velikanske ledene gruče — tako, da utegne most še enkrat v nevarnost priti, če bi nahoma južno vreme nastalo.

Druge slovenske novice.

(**Družbi sv. Cirila in Metoda**) je poslal 138 gld. letnega doneska na podružnico Poljanska Dolina prvomestnik, č. g. župnik J. Ramovš. — Za novoletno darilo so naklonili: Podružnica v Ptuji 50 gld. po g. A. Gregoriči, podružnica Pivka, s sedežem v Št. Petru, 23 gld. 80 kr. po g. tajniku A. Lavrenčiči, gospića Franjica Brinšekova 14 gld. 80 kr., nabrane v Trnovem pri I. B. in Savinjska posojilnica v Žalci 10 gld. — Prvo XX-krono so darovali: Društveniki bralnega društva v Trebnjem po g. I. Ruprechtu, lekarji in predsedniku, g. Vinku Ježovniku, županu v Velenji, po g. notarji Kačiči, blagajniku šoštanjske podružnice, in Neimenovanec. — Dalje smo prejeli 8 gld. 30 kr. novoletnine po vč. g. dekanu F. Dovniku, prvomestniku gornjegrajske podružnice, 6 gld. 35 nabranih pri odhodnji 2 bratov-„Sokolov“ po g. Edmundu Kavčiči, knjigovodji v Ljubljani, 6 gld. kot dar vesele družbe na Vranskem po g. notarji Antonu Sventini, 3 gld. novoletnine č. g. župnika A. Bercetz in g. učitelja Lužarja in 3 gld. daru vesele družbe po g. A. Kozlevčarji. — Povodom veselega dogodka v svoji obitelji je poslal g. M. Prosekar iz Kotmare vesi 2 gld. 50 kr.; vesela družba trgovskih pomočnikov pri Kolovratu je darovala za božično darilo po g. J. Bahovcu, knjigarskem komptoiristu 1 gld. 40 kr., vesela družba pri g. Batisu v Litiji 1 gld. 30 kr. in vesela družba v Sevnici po g. Ivanu Končanu 1 gld. — Za oprostilo novoletnih voščil so poslali: Mestni župnik, č. g. I. Vrhovnik, 1 gld., č. g. kapelan I. Volk 1 gld., g. I. Rant, gospici Pavla in Zofija Rantovi po 1 gld. in g. A. Kozlevčar 50 kr. — Vsem darovateljem veselo novo leto!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(**Vabilo**) na veselico s plesom, katero priredé metliški narodni s prijaznim sodelovanjem metliškega tamburaškega zbora v nedeljo dne 29. januv. 1893 v prostorih gostilne „Pri zlati kroni“. Pri plesu svira metliška mestna godba. Začetek ob 8. uri zvečer.

(**Krška čitalnica**) se letos odlikuje poleg tega, da ima toliko časopisov, kakor nikoli poprej s tem, da ima vaje za ples kolo. Velika plesna zabava je bila v nedeljo, 22. t. m.; druga bode v soboto 4. februvarja, tretja pustni torek.

(**„Slovensko društvo“ v Ljubljani**) se je pri svojem občnem zboru 15. t. m. izjavilo, da slovenskim poslancem ne kaže stopiti v novo državno zborsko večino, ako se ne dá večjega poroštva za izvršenje enakopravnosti, ki se Slovencem še zmirom krati. Zato je „Slovensko društvo“ sklenilo ob enem prošnjo na pravosodne gosposke v Gradci in Dunaji, da bi vsaj pri sodnijah na Slovenskem, osobito v Ljubljani enakopravnost obveljala.

(**„Vzajemno podporno društvo“**) se imenuje nova posojilnica v Ljubljani, ki bode posebno malim obrtnikom in trgovcem dobro došla. Ustanovljena je po uzoru „Grazer-Selbsthilf-Verein“. Društvo je že registrovano in je pričelo svoje delovanje. Pisarna se nahaja: Kongresni trg, št. 17 v Ljubljani. Tukaj dobivajo se tudi vsa natančneja pojasnila, za kar je treba priložiti 12 kr. v pismenih znamkah.

(**V Mokronogu**) razsaja davica močno med šolskimi otroci tako, da so morali za nekaj časa šolo zatvoriti. — V logaškem okraji so pa radi mraza in snega vse šole zaprli. Je res treba, kajti revčki so otroci, ki morajo v tako hudi zimi daleč v šolo.

(**V Idriji**) je umrl Fran Lapajne, trgovec in hišni posestnik, v 38. letu svoje starosti. Ranjki si je poleg pokojnega svojega strica, župana Štefana Lapajna pridobil veliko zaslug, da je domači obrt s svetovno-znanimi idrijskimi čipkami razširil v Idriji in okolici, ter da je odprl temu izdelku pot in izvožnje v daljni svet. Bil je poleg tega odločen narodnjak, kar je kazal kot predsednik idrijske čitalnice in Ciril-Metodove podružnice ter kot član slovenskih društev sploh. Za njim žaluje razen vdove in 6 nedoraslih otročičev, veliko bližnjih in daljnih sorodnikov.

(**Zmrznenega**) so pri Boštanji našli nekega Št. Markoviča, doma iz Artič pri Boštanju. Nesel je v mlin, pa je opešal in zmrznil, imel je baje tudi srčno napako.

(**V Trstu**) je bil slovenski poslanec Nabergoj sklical dobro obiskovani volilni shod. Štajerski in primorski poslanci se še kdaj ganejo, da se pokažejo svojim volilcem, kranjski pa razen dr. Ferjančiča in prof. Šukljeja skoro nikoli.

Druge avstrijske novice.

(**Poroka v cesarski hiši**). Nadvojvodinja Marjeta, hči nadvojvode Lodovika (brata našega cesarja) se je poročila z Albrehtom, nadvojvodo Wirtenberškim.

(**Državni zbor**) razpravlja zopet na dolgo in široko proračun; stari predsednik Smolka radi starosti ni došel več v zbornico, morebiti mu tudi ne diši bodoča večina, v kateri bodo baje zvonec nosili nemški liberalci, stari in najhujši protivniki slovanski. Predložil se mej drugim zbornici postavni načrt zgradbe ziljske železnice na Koroškem. Poslanec Šuklje se je oglasil za boljše dolenjske ceste.

(**Slovenci na Dunaji**) se prav pridno gibljejo. „Slovenski klub“ jim je nekako središče, v katero se zbirajo po večkrat na mesec. Pri teh večerih čita se vedno kaj zanimivega in je potem sploden razgovor. Taki večeri bodo 11. februvarja, 11. marca, 8. aprila, 13. maja in 10. junija. Za berila bodo skrbeli in so že obljubili gg. prof. Stritar, prof. dr. Janko Pajk, dr. P. Turner, dr. Simonič, dr. Štrekelj, dr. Murko, dr. Homan, dr. Svetič, Mantuani, Hönigman, Vanpotič. Preteklo soboto brala je znana naša pisateljica gospa Pavlina Pajkova berilo: „Aforismi o prijateljstvu“.

(**Na Dunaji**) kroži veliko ponarejenih desetakov, kateri so tako dobro ponarejeni, da jih je komaj ločiti od pravih. Spoznajo se le na tem, da je podpis banč̌nega governerja A. Moser na obeh straneh jednak in sicer: A. Moser nasproti s pravimi desetakom, na katerih je na nemškej strani podpis A. Moser, na ogerskej strani Moser A. Venček okoli ženske glave dvoredni, na ponarejenem samo jednoreden. Izdajalcem ponarejenih desetakov so silno za kapo, a doslédoh s slabim uspehom; sigurno so jo že odmahali v druge kraje, na deželo, kjer bodo kmete goljufali. Pazite tedaj, dragi narodnjaki, da vas ne bodo oslepariIi in vas zapleli v preiskave.

(**Pri Pulju**) se je vsled velikega viharja potopil velik Lloidov parnik „Milano“; ljudje so se komaj rešili. Še več drugih ladij je bilo več ali manj poškodovanih.

(**Hrvatska protivna stranka**) se dobro bojuje zoper vladno, Madjarom preveč prijazno stranko; ta pa se grozi svojim protivnikom tako ostro in brezobzirno, kakor nikjer v ustavnih državah. Pa vsaj madjaronom ni ustava nič, kakor ne našim lažiliberalcem.

Ogled po širokem svetu.

(**Na Francoskem**) se je bati prekucije, ker se že zaganjajo v poštenega in čistega predsednika Karnota, o katerem hočejo po vsej sili trditi, da je tudi njemu moralo o panamski goljufiji biti kaj znano.

(**V Srbiji**) so med političnimi strankami taki prepiri, da mora vojaštvo po nekaterih krajih vmes poseči, da ne pride do krvi. Kralj Milan in kraljica Natalija, ki sta bila ločena, sta se zopet pobotala. — Prav tako.

(**O predoru med Francijo in Anglijo**) pod kanalom Rokavskim (Kanal La Manche [Lemanš]) so se zopet posvetovali na Angleškem, kako in s kakošnim sredstvi bi se dal izpeljati. Da le ne bi zopet kaj tacega bilo, kakor Panama.

(**Med Egiptom in Anglijo**) je bilo radi nastavljenja novih egiptovskih ministrov malo nesporazumljenje; pa Egipčani so morali tako zaplesati, kakor jim je Anglija zažvižgala, pa je zopet miren Egipt.

(**Zjedinjene države**) severoamerikanske so zopet veliko sveta kupile od Indijancev, kjer bode prostor za nove naseljence; tim se vendar delajo večje težave za preselitev iz Evrope v Ameriko, kajti vožnja je postala na parobrodih zelo draga, ker se ljudje v Ameriki ne smejo naseliti, če se pripeljejo tja v tako imenovanem podkrovnem oddelku ladij.

Dopisi.

Iz Šmarskega okraja. Naš notar morebiti ne zna, ali pa neče slovenski uradovati. Dne 9. t. m. je imela stranka M. iz Ponikve zapuščinsko razpravo pri gospodu c. kr. notarju T. v Šmarji. Stranka, mej kterej je bil tudi neki odlični slovenski duhovnik zahteva, da se razpravlja zapuščina v slovenskem jeziku ter napravi zapisnik v slovenskem jeziku, kajti nekteri vdeleženci niso zmožni nemškega jezika. Na to se izgovarja gospod notar, češ, da ne sme slovenskega zapisnika delati, sklicevaje se na neko ministersko odločbo (a na nobeno postavo), vsled ktere bi morali c. kr. notarji kot sodnijski komisarji sodniji v nemškem jeziku dopisovati. Gospod duhovnik se sklicuje na to, da ta odločba ne zadeva jezik, v kterem se mora s stranko uradovati ter ostane pri svoji zahtevi. Čudno ulogo je g. notar igral tudi med razpravo. O postavi z dne 31. marca 1890. št. 53. drž. zak., ktera določuje o olajšavah desetka pri oddaji kmetskih posestev ni imel nobenega pojma ter ga je moral gospod duhovnik v tej zadevi podučevati. Tudi se mu je čudno dozdevalo, kako bi si zamogel prodajalec zemljišča preživetek s kupnino kupiti.

Akoravno je stranka slovenski zapisnik zahtevala, ga je gospod notar skoval samo v nemškem jeziku. Stranka je sicer podpisala nemški zapisnik, ker je že pozno bilo in ker je gospodu duhovniku določen dopust že potekel. A sliši se, da se hoče stranka zarad tega postopanja na merodajnem mestu pritožiti, da bodo merodajni krogi gospoda notarja podučili, da ni prebivalstvo za njega tukaj, ampak on za prebivalstvo in da mora on v tistem deželnem jeziku uradovati, v kterem stranka zahteva. — In to bi bilo prav. Šmarčani, vzdramite se! Zahtevajte in poslužujte se svojih pravic ter naznanite vsako preziranje tistih od strani c. kr. uradov na merodajnem mestu. Ako misli gospod notar, da sme naše opravičene zahteve prezirati, se jako moti. Začeli se bomo od njega odvračati ter mu bomo pokazali, da nam gospodje tudi kje drugod za dober denar radi postrežejo v domačem slovenskem jeziku. Žal, da nas je zapustil poprejšnji v obče priljubljeni gospod notarski namestnik!

Šmarje pri Jelšah. (Naše gasilno društvo. Kolera.) V nedeljo dne 15. t. m. zvečer vršilo se je glavno zborovanje našega gasilnega društva. Iz različnih poročil videlo se je, da se začenja društvo dobro razvijati. Na čelu mu je po zadnjih volitvah ostal stari odbor, kteremu se je s tem gotovo izreklo najboljše zaupanje. Stotnik ali načelnik g. Franc Ferlinc in njega namestnik g. Makso Tančič vodila sta do sedaj društvo prav dobro in to je gotovo tudi za naprej pričakovati. — Ravno pri tem zborovanju storilo je naše gasilno društvo lep korak naprej s tem, da je z veliko večino glasov sprejelo predlog gasilca g. H. Kartina glaseč se, da naj bode od danes naprej v društvu slovenski poslovni jezik in slovensko povelje. Tako je prav vrli Šmarjčani! Čas je bil, da smo si tujo suknjo slekli in si domačo oblekli, ktere se nam nikakor ni treba sramovati. Grdo je od vsacega Slovenca, ki bi zaničeval svoj domači jezik, in se ponašal z nemškim, kakor jih je tukaj žalibog tudi še nekaj, in ki še povrh nemškega ne znajo pravilno. Če kdo iz gole nezmnosti zgoraj omenjenemu predlogu nasprotuje in se vsled svoje „kunštnosti“ ne da prepričati o stvari, ki je itak dovolj jasna in naravna, temu se ni čuditi, pač pa je zelo čudno da sta nasprotovala gosp. V . . . r, ki se do sedaj svojega slovenskega mišljenja še ni nikoli sramoval, in gosp. A . . . . . h, sin poštenih slovenskih starišev, ki bi ravno pri takih prilikah lahko pokazal, da ni zastonj v šolo hodil. A taki grehi se dajo popraviti. Gospoda V. in A. bodeta menda že še sprevidela, da sta se prenaglila in rekla, prav je tako, da domači jezik bolj spoštujemo ko tujega. Saj je tako pri vseh narodih, zakaj bi pa pri nas ne bilo? Le poglejmo naše sosede Nemce, kterih gotovo v nobenemu gasilnemu društvu ne bodemo našli slovenskega ali sploh drugega povelja ko nemškega, ker bi jih bilo sram, ako bi tuj jezik bolj spoštovali, ko svojega domačega. In ravno tako mora tudi nas biti sram, če materni jezik v kot pobenemo, in se tujega poslužujemo! Kakor že rečeno sprevidela je to velika večina udov ter dala slovenskemu jeziku isto mesto, ktero bi moral povsod na slovenskem zavzemati. Seveda to ne Wagnerja, ne Lfechniggu, trgovcema z „zmešanim blagom“ ne bode ugajalo, in tudi „der kleine Gerngross“, kakor mu pravijo, bo kaj hud, pa samo to je dobro, da se ga nihče ne boji. Ti gospodje pa društva zdaj itak niso podpirali, kar bi teh posestnikov poštena dolžnost bila. A, pardon! Če se ne motim je v teku pretekl. leta pri Wagnerju zelo gorelo, tako da so morali gasilci dva dni delati. Ta gospod je bil dobro zavarovan in je vsled tega tudi gasilcem velikodušno podaril eden od — sodček piva. —

Šmarsko gasilno društvo priporočamo tedaj vsem Slovencem najtopleje, da ga podpirajo; prav misleči Nemci se temu gotovo tudi ne bodo odtegovali, ker je društvo prepotrebno in za vsacega brez izjeme. — Društvu samemu pa voščimo, da bi zelo napredovalo, cvetlo in rastlo vsem udom v čast in korist, v nevarnosti pa vsem najboljša pomoč!

Od Novecerkve. Vinogradstvo je pri nas, kakor v sosednih župnijah vsled „peronospore“ večidel uničeno. Nekterim ubožnejšim posestnikom ni bilo mogoče škropilnic in materijala (galice) kupiti; drugi so bili malomarni in se niso brigali za škropljenje, misleč, da je to prazna stvar — vsled tega je vinogradstvo propadlo.

Vendar jaz mislim, da z rednim trikratnim škropljenjem vsako leto in boljšim obdelovanjem, bi se še mnogo vinogradov dalo popraviti. Kteri so pa čisto suhi, bi se naj z sadnim drevjem ali pa z amerikanskimi trtami zasadili. Zadnje seveda ne bo prej lahko mogoče, da se bodo sajenke po nizki ceni dobile. Ogromno število vinogradov se že nahaja po slov. krajih, od kterih posestnik samo davek plačuje, a koristi nima druge, kakor če travo iz njih požanje. Nespametno bi bilo še dalje pustiti prazno zemljo brez koristi ležati, zlasti v sedanjem času, ko mora gospodar, ako hoče vspevati, vsako ped zemlje dobro porabiti. Potrebno bi bilo, da bi vinorejski in sadjarski potovalni učitelj (sedaj v osebi g. I. Belé-ja) z malo izjemami v vsaki župniji ljudstvo pri sklicanih shodih podučeval o tem, kako bi se dalo vinogradstvo saj nekoliko zopet povzdigniti — kakor tudi o sadjereji in sploh umnem gospodarstvu. Nevednost je med glavnimi vzroki, kteri so zakrivili žalostni propad vinorejstva.

Iz Rudolfovega se nam poroča: Tukajšnji mestni zastop odločil se je z jednoglasnim sklepom, da se osnuje za mesto in seveda za okolico mestna hranilnica. Mi ta čin sicer z veseljem pozdravljamo, vrlim Novomeščanom v vsakem oziru najlepše uspehe želimo; vendar imamo nekatere pomisleke pri tem. Težko stališče bode vsaj začetkoma naproti kranjski, ljubljanski in kočevski hranilnici imela; istotako združeni so ž njo večja odgovornost in težja bremena, kakor pri posojilnicah z neomejeno zavezo. Prepričani pa smo, da bode na korist mestnim financam, da se bode z njo povzdignil kredit posestnikov, da se morda ž njo tudi vinorstvo vsaj nekoliko opomore. — Narodna čitalnica stoje začetkom 1893 l. 110 izvršujočih članov; ona ima v svojem „Narodnem domu“ krasno zbirališče narodne ideje. Tekom letošnjega predpusta priredi jeden venček, dné 14. prosinca in dve veselici (dné 1. svečana „Vodnikova svečanost“ in 14. svečana „Maskarada“). V čemur zaostajamo je to, da se krasna dvorana z odrom za gledališčne predstave v razcvitanje društvenega zabavnega življenja za tako mesto s tolikimi močmi in s tako okolico — premalo porabljuje. Koliko prijetnih in za povzdigo narodne ideje podučnih večerov napravlja Ljubljančanom „dramatično društvo“ v gledališči. V manjši meri zamogli bi mi ravno tako imeti. — Iz letnega poročila za l. 1892. „Dolenjsko pevsko društvo“ povzamemo naslednje: Častni člen 1; pevovodja 1; izvršujoči člani a) ženski zbor 20, b) moški zbor 32; podporni članovi a) domači 98, b) vnanji 66 — vseh skupaj 218. Lepo število, katero nam kaže, da je bila ustanovitev „Dolenjskega pevskega društva“ potrebna; v teku vsakega leta napravlja nam ono precejšnjo število pevskih večerov. Jednako uspešno deluje tudi „Dolenjski Sokol“. —

Dné 8. januarja t. l. napravilo je „Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov“ v Novem mestu, v lastni hiši, slavnost z naslednjim vsporedom: 1. Društvena (pesem) Sattner. 2. Deklamacija, 3. Skupaj (pesem), 4. Govor, 5. „Vse mine“ (pesem), 6. Deklamacija, 7. Slepec (pesem) in igra: „Zamujeni vlak“. V večjih trgih in mestih, kjer se dandanes nahaja veliko število raznih mojstrov, pomočnikov in drugih nižjih stanovskih prebivalcev, so taka društva na svojem mestu. Mesto, da bi le ob prostem času, zlasti ob nedeljah in praznikih pohajkovali, po krčmah denar brez potrebe trošili, kvartali, pijančevali in pregostokrat se pretepali — gredó v svoje društvo, čitajo, pogovarjajo se tam, delajo i naklepe, kako i ono večje podjetje z združenimi močmi poprijeti se; pri tem se izomikajo, ohranijo si denar in zdravje, sebi in svoji rodovini v hasek. Zato je bila ustanovitev tega društva nujno potrebna; vsak zaveden meščan odobrava to, mnogobrojni udje in podporniki društva kažejo to najbolje, tako, da imajo vže lastno društveno hišo. Udeležba te veselice bila je prav velika, igralo in pelo se je prav dobro, in kar srce vsacega rodoljuba posebno ogreje, je to, da se čuje tu vedno le domača beseda, da je bilo med občinstvom v precejšnjem številu zastopano narodno razumništvo, da so pomočniki in mojstri videli, da niso sami, da jih narodna inteligencija ne prezira ampak, da leti radi v njih družbo zahajajo.

Zasluge za ustanovitev, vzdrževanje in tako lepo razvijanje rokodelskega društva ima visokočastiti gospod dr. J. Marinko, c. kr. profesor in katehet v Novem mestu.

Književnost.

(**Slovensko-nemški slovar**.) uredil prof. Pleteršnik. Izdan s podporo ranjcega knezoškofa Ant. Al. Wolfa. Prvi sešitek je natisnjen. Izhajal bo v sešitkih po pet pol obsegajočih. Vsakih pet do šest tednov pride po jeden sešitek na svetlo. Vseh utegne biti okolo dvajset. Cena vsakemu sešitku bode 50 kr. Naroča se v „Katoliški bukvarni“ v Ljubljani. To slovstveno delo bode res eno največjih in najkoristnejših. Zato pa bi privoščili vsakemu Slovencu, da bi si lahko nabavil to knjigo, kar pa vendar ne bode mogoče, ker je primeroma predraga, posebno za dijake in učitelje.

(**V tiskarni družbe sv. Mohora**) je izišel Janežičev, po prof. Hubadu predelani „Slovensko-nemški Slovar“ v novem natisu.

Prošnja.

Za sestavo „Letopisa“ zveze slovenskih posojilnic potrebujem letne račune in poleg teh tudi pravila, za katera prosim slavne posojilnice, da mi jih dopošljejo.

Ivan Lapajne, Krško.

Mlin s štirimi tečaji in stopami, lepo posestvo z zemljiščem v popolno dobrem stanju, je na prodaj. Kje, izve se pri posestniku **Franc Rovanšku**, v Lembergu pri Dobrni.

Stavba šolskega poslopja.

V občini Zibika, okraj Šmarje, odda se stavba novega, dvorazrednega šolskega poslopja. Minuendo-licitacija vršila se bo dne 2. februvarja 1893, popoludne ob 2. uri v šolskem poslopji v Zibiki, kjer se tudi stavbeni načrt in proračun zamore pogledati.

(6) 3—3

Krajni šolski svet Zibika.
Pošta: Pristova.

Izdajatelj in urednik **Dragotin Hribar**. — Tisk Društvene tiskarne D. Hribar v Celji.